

Even voorstellen: mijn naam is ds. Anne Elverdink (1963). In ben als predikant verbonden aan de protestantse gemeenten van Reitsum en van Raard-Foudgum. Vanuit Reitsum ben ik voor de duur van 2 jaar voor 15% van mijn werktijd gedetacheerd naar de Gereformeerde kerk van Blija.

De afgelopen weken schreef ds. de Braak steeds overdenkingen voor de gemeente in Blija. Fijn dat ook de leden van de Gereformeerde kerk Synodaal daar gebruik van mochten maken. Omdat ds. de Braak de afgelopen week van een welverdiende vakantie genoot, heb ik met hem overlegd, dat ik dan voor de komende week de meditaties zou verzorgen.

Ook dat mag dan één van die dingen zijn waarin 'ieder voordeel z'n nadeel, en ieder nadeel z'n voordeel heeft'. Of laat ik het Bijbels formuleren: het is één van die dingen waarin "God alle dingen doet mee werken ten goede": in tijden van crisis ontstaan er spontaan vormen van samenwerking.

Kleding is vaak modegevoelig. Van wat het ene jaar helemaal ‘in’ is, zegt men 2 of 3 jaar later soms ‘dat kan écht niet meer’. Spijkerbroek daarentegen zijn min of meer ‘tijdloos’. Zo heb je meer tijdloze kledingmerken. In een tijd waarin we duurzaamheid erg belangrijk vinden zou het misschien goed zijn vaker voor die tijdloze mode te gaan.

God zou ik niet ‘tijdloos’ willen noemen. Hij is eerder ‘van alle tijden’. Het Bijbelse begrip “eewigheid” kun je volgens mij dan ook beter omschrijven als ‘van alle tijden en voor altijd’ dan dat het iets als aan de tijd ontheven zou zijn. In het Oude Testament is de Eeuwige degene die trouw is van geslacht tot geslacht; door alle tijden heen.

Zo’n 2 keer per jaar bezoek ik het kerkhof waar mijn ouders begraven liggen. Ik loop dan meestal wat rond, ook langs graven van ouders van vrienden en bekenden van vroeger. Enkele jaren terug, toen ik daar liep, begon psalm 90 door mijn hoofd en hart te spelen: “Geslachten gaan, geslachten zullen komen, wij zijn in uw ontferming opgenomen; wij mogen bouwen op de vaste grond, van uw beloften en van uw verbond”. Dat is voor mij, wie God wil zijn: hij is er bij door alle generaties en door alle tijden heen.

Zo komen we het ook in Openbaring 1 tegen: “Hij die was en die is en die komt”. In het verleden, in het heden en in de toekomst is God er bij. Niet tijdloos, maar van alle tijden. In een preek hoorde ik een dominee eens zeggen: “omdat God er steeds bij is, is het verleden zinvol en de toekomst hoopvol”. En ik herinner mij een ouderling in mijn eerste gemeente die in het consistoriegebed regelmatig deze woorden terug liet komen: “God, die is en die was en die komt”. Niet tijdloos, maar van alle tijden.

“Van Hem de ene Heer, gaf het verleden blijk;

het heden zingt zijn eer, de toekomst is zijn rijk”.

NLB 704 / LvdK Gez. 44

Dinsdag Lezen Openbaring 1: 9 – 18 “Ik heb de sleutels van de dood en het dodenrijk”

“Eens als de bazuinen klinken” is een bekend en geliefd lied. Johannes hoort in onze lezing ‘een stem die klinkt als een bazuin’. De apostel is vanuit Efeze verbannen naar het eiland Patmos. Hij kan dus op zondag niet samenkomen met de gemeente, zoals wij dat in deze maanden van Coronacrisis ook niet kunnen. Toch laat God zich op zondag, op de dag van de Heer” staat er in vers 10, niet onbetuigd. Ook nu wil Hij tot Johannes spreken.

De inmiddels bejaarde apostel hoort een stem als van een bazuin. Als Hij zich omkeert om te zien wie er tot hem spreekt ziet hij de verheerlijkte Christus in al zijn macht en majesteit. Johannes valt uit eerbied en ontzag op de grond. Maar Christus legt zijn rechterhand op hem: “I put a spell on you, because you’re mine”. Het is als in Psalm 139 “U doorgrondt en kent mij ... U omgeeft mij van achteren en van voren, en uw legt uw hand op mij”. Wees niet bang, zegt de Opgestane. “Wees niet bevreesd”. Volgens sommigen komt dat 365 keer in de Bijbel voor (ik heb het nooit na geteld).

Wat mij vooral raakt is wat er volgt: “Ik was dood, maar ik leef, nu en tot in alle eeuwigheid”. In de oude vertaling stond er: “Ik ben dood geweest”. Dat is geloofstaal, de dood als iets dat ‘geweest is’, want de Opgestane heeft hem zijn macht ontnomen. Hij zegt: “Ik heb de sleutels van de dood en het dodenrijk”. Voor ons is de dood vaak als een deur die in het slot valt. Soms heel geleidelijk, op gezegende leeftijd, en je zag het de laatste weken of maanden aankomen. Maar soms ook valt ze keihard in het slot, op jongere leeftijd, door ernstige ziekte of door een ongeval. De deur valt met een harde klap in het slot. Aan deze kant is er geen kruk om die deur weer te openen. Er is hooguit een sleutelgat. En soms hoor ik in het pastoraat van mensen die al even door dat sleutelgat hebben mogen kijken, mensen met een bijna-dood-ervaring; of die anderszins al iets van de hemelse heerlijkheid mochten aanschouwen; en het was er zo betoverende mooi ! Ja, een sleutel gat is er soms al wel, maar een sleutel hebben wij niet. En er is aan deze kant ook geen deurkruk. Aan gene zijde van de dood evenwel is er iemand die ons door het graf heen voorgegaan is: Jezus Christus. En Hij zegt in ons gedeelte: “Ik ha de kaaien fan’e dea en it deaderyk”. En beloofde Hij niet: “Als je bij mij aanklopt zal Ik zeker open doen” ?

Woensdag Lezen Openbaring 2: 1 – 7 “Ik weet wat u doet maar dit heb ik tegen u ...”

In de hoofdstukken 2 en 3 van Openbaring vinden we 7 brieven aan de 7 gemeenten in Klein-Azië, het huidige Turkije. Toen al hadden christenen het daar niet makkelijk. Ook onder de regering van Erdogan wordt het er voor christenen in Turkije niet makkelijker op. We lezen in de krant de laatste tijd berichten dat graven van christenen vernield worden.

De 7 brieven in hoofdstuk 2 en 3 lijken best wel op elkaar. Ze eindigen steeds met “wie oren heeft die hore; en wie overwint die zal”.

Verder lezen we in alle brieven dat de opgestane en verheerlijkte Heer tegen de betreffende gemeente zegt : “Ik weet wat u doet / waar u woont / wat jullie meemaken”. “Eén weet alles van uw leven, God onze Heer”. En bij dat “Ik weet ...” worden dan vaak de positieve zaken genoemd, dingen waarin de betreffende gemeente goed bezig is. In de brief aan Efeze is dat ‘standvastigheid’ en dat men ‘leugenaars ontmaskert’. Het positieve wordt eerst genoemd. Ook Paulus begint zijn brieven vrijwel altijd met; “Ik dank mijn God dat ...”. Ik denk dat dat voor Paulus meer is dan alleen een bepaalde stijlvorm (om de gunst van de lezer te winnen). Wie leeft van genade mag eerst het goede en positieve benoemen. Bij een gebed van schuldbelijdenis haal ik dan ook soms de woorden uit de gelijkenis van de talenten aan: “Welgedaan, gij goede en getrouw slaaf”. Een positieve insteek.

Toch zijn er ook steeds kritische kanttekeningen; verbeterpunten. “Maar ik heb tegen u ... “ In de Nieuwe Bijbelvertaling staat er verschillende keren: “Breek met het leven dat u nu leidt” (in 2: 5; 16, 21; 3: 19). Als ik het eigentijds probeer te verwoorden zegt de Here Jezus tegen ons: ‘Kappen nou !’; Hou daar nou toch mee op: met roddelen; al te gretig zijn op geld, drank en seks; al te vol zijn van jezelf.

“Eén weet alles van uw leven”. Hij doorgrondt en kent ons. En ‘kennen’ is bij de Here God altijd ook ‘houden van’. Maar juist omdat Hij van ons houdt roept Hij ons hier en daar bij de les, schudt hij ons wakker en zegt ons: “Kappen daarmee !” “Breek met: puntje, puntje, puntje ... Wat er op die puntjes komt is aan jou en mij om het in te vullen.

Als een crimineel zegt ‘Ik weet je te vinden’, dan is dat reden om je zorgen te maken. Maar is het een vriend die dat zegt, dan denk je: Misschien komt hij binnenkort langs !

In deze weken en maanden van ‘intelligente Lock-down” mogen wij denk ik blij zijn dat wij op het platteland wonen en niet op een flat in de stad. Toch kan het ook hier lastig zijn als je als ouders thuis moet werken en je moet je schoolgaande kinderen ook nog eens thuisonderwijs moet geven. Het zal voor velen, kinderen én ouders, een opluchting zijn dat ze na de meivakantie weer naar school kunnen en dat ze weer kunnen gaan sporten.

Door versoepeling van de Lock-down mogen ook ouderen in verzorgings- of verpleeghuizen straks misschien weer (mondjesmaat) bezoek krijgen; en wat is daar behoefte aan ! Voor alleenstaanden en alleen-gaanden zijn het ook weken waarin het er op aan komt.

“Ik weet waar je woont”. Is het een riante vrijstaande woning; of is het een rijtjeshuis; een aanleunwoning misschien ? Of gaat het niet om de grootte van het huis ? Gaat het veeleer om zaken, om de mensen die van je huis een ‘thuis’ maken. Hoe ik daar leef; alleen of met mijn dierbaren. Of je voor het avondeten alleen aanschuift aan tafel, of dat God je laat wonen te midden van een huisgezin” (Psalm 68: 7). En als je met anderen samen woont, is dat dan in vrede en harmonie, of zijn er de nodige spanningen ?

“Ik weet waar je woont”. Of je ‘s nachts lekker kunt slapen en de volgende dag fris begint, of dat zorgen je uit de slaap houden. “Ik weet waar je woont”. Een huis waar de drankfles regelmatig op tafel staat, of de TV staat tot diep in de nacht aan. Of een huis waar we “in eenvoud des harten onze maaltijd gebruiken”; en waar we samen de handen vouwen.

Psalm 122 bidt om de vrede voor Jeruzalem. Misschien kunnen we ook voor onze ‘woonplaats’; voor het dorp waar we wonen, maar in het bijzonder het huis waar we wonen – misschien kunnen we ook daarvoor bidden:

“Laat er vrede zijn in dit huis; Laat er rust zijn binnen de muren.

Want daar wonen mijn familie en vrienden” Psalm 122: 7, 8 (Bijbel in Gewone Taal)

en “Waar liefde woont, gebiedt de Heer zijn zegen” Psalm 133

Vrijdag Lezen : Openbaring 3: 7 – 13 “Ik heb ervoor gezorgd dat de deur voor u open staat”

Het was een extreem warme zomerdag geweest. Zo'n zomerdag waarop de mussen zowat van het dak vallen. Daarom zet mw. de Vries 's avonds de ramen tegen elkaar open (efkes troch-waaie). Eén van de mussen, die 's middags nog naar zuurstof heeft zitten happen in de dakgoot, vliegt per ongeluk door het raam de keuken binnen. Al snel heeft hij door waar hij in verzeild is geraakt. Maar het open raam, waar hij door naar binnen is gekomen, kan hij in de paniek niet terug vinden. Mw. de Vries probeert het beestje een beetje de goeie kant uit te dirigeren met een krant, maar dat werkt alleen maar averechts ! Het beestje wordt nog onrustiger. Dan de deur maar wagenwijd open. Maar steeds als ze hem die kant op probeert te krijgen fladdert de mus uit alle macht hoog tegen het plafond naar boven en stuit dan op het raam boven de deur. Dit duurt een poos, totdat het beestje moe van de vergeefse vluchtpogingen op de keukenvloer vlak bij de deur neerstrijkt. Pas dan voelt hij frisse wind van buiten en krijgt in de gaten dat hij zo door de open deur naar buiten kon vliegen.

Ook wij kunnen in moeilijke omstandigheden krampachtig zoeken naar snelle oplossingen; 'dit ga ik proberen en dat'. Soms helpt het meer om eerst even rustig te gaan zitten, je handen te vouwen. Dan dienen zich soms mogelijkheden aan, of ze worden je aangereikt – waar je zelf niet op komt.

Een mooie spreuk zegt: “Dêr't God in doar ticht slacht set Er faak in finster iepen”. Soms wordt een weg in je leven tot je grote verdriet afgesloten. Door het verlies van je baan, een opleiding die niet bij je past of die te moeilijk bleek, een relatie die verbroken werd – wat kan dat soms pijn doen ! Maar als je jezelf en de Here God de tijd gunt, zullen andere wegen zich openen. Wie krampachtig snelle oplossingen zoekt en op eigen kracht omhoog fladdert, ziet soms over het hoofd wat hem of haar wordt aangereikt.

“Zij die geloven haasten niet”, staat ergens in de Bijbel. Zij die geloven zingen liever; een lied uit de Bundel van Joh. de Heer bijvoorbeeld: “Ik zie een poort wijd open staan”.

De Horeca maakt door Corona moeilijke tijden door. Misschien kunnen we zo nu en dan iets afhalen; of een tegoedbon cadeau doen. “Draagt elkanders lasten”, staat er immers in de Bijbel.

In betere tijden zie ik een ober door een restaurant lopen. “Pas op ! Hete koffie !” roept hij, terwijl hij zich tussen de gasten door wurmt op weg naar de tafel van zijn bestelling.

De gemeente van Laodicea wordt niet gewaarschuwd voor “Hete Koffie !” Was dat maar waar. De koffie die daar opgediend wordt, wordt door de Here God uitgespuugd: ‘Sorry, maar daar heb ik niet voor betaald ! Voor lauwe koffie !’

Als God de thermometer in onze gemeente of in ons persoonlijk geloofsleven steekt, wat is dan de temperatuur ? Van het gebed is wel gezegd: dat is de thermometer, de graadmeter van het geloof (Het belangrijkste van de “werken der dankbaarheid” zegt de Catechismus).

Mar wat as wy lauwluene wurden binne ?!

De oproep in de brief aan Laodicea is in vers 19 “Zet u dus volledig in ...” Loop de kantjes er niet af. Probeer een zekere discipline je eigen te maken, zoals de meeste sporters dat ook proberen; ook als het om een teamsport gaat.

Wat helpen kan om je volledig in te zetten ?! Houd je oog en hart gericht op Jezus, de leidsman en voleinder van het geloof. Bedenk hoe Hij zijn leven inzette voor zijn schapen. Over ‘volledige inzet’ gesproken !

“Abba, Vader ... laat mijn hart nooit koud zijn, Heer. Laat mij nimmer gaan”.